

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЬЭШ!

Адыгэ Макъ-

Бэдзэогъум и 27-р — Адыгейим
къэралыгъо гъэпсыкэ из зыхъугъэ Маф

1923-рэ ильесым
пъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къыдэкы

№ 82 (22531)

2022-рэ ильес

ГЪУБДЖ

ЖЪОНЫГЪУАКІЭМ и 17

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
Къыхэтутыгъэхэр ыккі
нэмикі къебархэр тисайт
ижүугъотәштых
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаим и Правительствэ иғъэзет

Тыгъуасэ щылэгъэ зэлукъем республикэм
исоциальнэ-экономикэ хэхъоныгъэкэ зигъо
лофыгъохэм афэгъэхыгъэ псальэхэу Адыгэ
Республикэм иминистрэхэм я Кабинет
хэтхэм къашыгъэхэм ядэулыгъ Адыгейим и
Лышъхъэу Къумпыл Мурат.

гупчэм ылъэныкъокіе къикыре
іэпілэгъур цыфхэм иғом алтын
тээсигъэним иамалхэр нахь
тэрэзэу агъефедэнхэу, лофтшэн
зымыгъотихэрэм гъэмэфэ лъэхъаным
мэкъу-мэцхэм епхыгъэ
лофтшэнхэр агъецкіэнхэу, гущы
пае, цумпэм ыккі нэмикі
мэкъумэш культурэхэм ялухы
жын зыщыфежэгъэх лъэхъаным.
Ермэлтийхэм ахэлажэх
хэрэр нахьыбэ хууным пае
чыгулэжхэм іэпілэгъу ятыгъэ
нимкэ лофтшэнэу агъецақіэрэм
къикырамыгъэчынену Къумпыл
Мурат иғом къафильгъу.

Чыгулэжхэм джырекі алэкл
тээхъагь. Урысыем нахьи, гу
рьтымкіе пштэмэ, ар нахьыб.
Ильесэу икыгъэм ептыгъэмэ,
чылапхъэр зерагъеку угъе чыгур
нахьыб ыккі нахь псынкіеу ахэр
раутыгъэх. Лэжыгъэ бэзъуагъе
къахыжынену тэгүгъэ.
Аш нэфшхъафэу хэушхъа
фыгъигъэу зытегүшыгъэхэм
ащыщ къалэу Мыекъуапэ изэ
тээпсихъан. Мы ильесым чыг
655-рэ агъетысигъ. А лъэн
къомкэ лофтшэнэр джыри нахь
агъэлъешынену Адыгейим и
Лышъхъэ пштэрэль афишигъ.

Лофтхъабзэхэр иғом зэштохыгъэнхэ фае

Зэлукъем иофшэн хэлэжьа
хэхъэх Адыгэ Республикаим и
Къэралыгъо Совет — Хасэм и
Тхъаматэу Владимир Нарожнэр,
республикэм и Премьер-минист
рэ ишшээрэлхэр зыгъэцкіэрэ
Клэрэшэ Анзаур, Адыгейим ими
нистрэхэм я Кабинет хэтхэр.
Республикэм и Лышъхъэ къы
зэрэхигъэшыгъэмкэ, Урысыем
и Президентэу Владимир Путин
стратегиим ылъэныкъокіе
къыгъеуцугъэ пштэрэлхэр
гъэцкілагъэ зэрэхъухэрэм
иуплэкун хабзэм ишъольыр
къулыкъухэм нахь агъэлъешын
фае. Пстэуми апэу ар зыфэйе
хыгъэхэр лъэпкэ проектхэмрэ
къэралыгъо программэхэмрэ
ары.

Клэрэшэ Анзаур къызэриуа
гъэмкэ, мы ильесым республикэм
щырахъухъэхээ програм
мэ пстэуми ягъэцкіэн сомэ
миллиард 12 пэуягъэхьащ,
лъэпкэ проектхэм — сомэ
миллиарди 3,4-рэ. Мы лъэхъа
нным зээгъыныгъэху лофтхъа
бзэхэм яхыгъеу щытхэр про
цент 70-м нэсигъэх.

Министрствэхэм япашхэм

къалотагь проектхэмрэ гухэль
хэу рапхъухъагъэхэмрэ (социаль
нэ посузальхэм яшынкі ыккі
игъэктотыгъэ гъэцкіэжынхэм
кэ) гъэцкілагъэ зэрэхъухэрэм
афэгъэхыгъеу. Гущылэм пае,
мы охтэ благъэхэм Инэм по
никлиникэу щагъэпсыщым,
джащ фэдэу къалэу Мыекъуапэ
искусствэхэмкэ иклэлэцыкы
еджаплэу N 6-р зэрэгцэлжы
щым яхыгъэ лофтшохъэрэ
рхъухъащых. Федералнэ гупчэр
ягъусэу нэбгыре 250-рэ зычэ
фэшт унэ-интернатыр республик
эм зэрэшгээпсыщым ипроект
хэпльягъэх. Аш федэральнэ
сомэ миллион 500 пэуяхьащ.

Псаунгъэм иғэпэйтэн фы
тэгъэпсыхъэгъэ псууальхэу
псэуплэхэу Первомайскэмрэ
Красногвардейскэмрэ ащашы
щхэмкэ лофтшэнхэр нахь агъе
псынкіэнхэу Адыгейим и Лышъхъэ
пштэрэль къафишыгъ. Еджаплэхэм
аичэтыщ оборудо
ваниер, медицинэ 13мэ-псынмэ
хэр, адэбз уз зиэхэм апае
УЗИ-хэр зэращэфыщхэм тегу
щылагъэх.

Аш нэмикіеу анахь псынкіеу

зэштохыгъэн фэе пштэрэльхэу
щытхэм ащыщых Адыгейим
щыпсэурэ цыфхэм ясоциальнэ
лофтшохъэр икью зэштохыгъэн
хэр, экономикэмкэ лофтшэм
язытет нахьышу шыгъэним пае
санкциехэм апшүүеклорэ лофт
хъабзэхэр зехъэгъэнхэр.

Адыгэ Республикаим эконо
микэ хэхъоныгъэмкэ ыккі саты
мукэ иминистрэу Шэуджэн Заур
къылотагь Урысые Федерациим
и Президентэу УФ-м и Прави
тельствэрэ къагъеуцугъэ пштэ
рэльхэр зэштохыгъэнхэм пае
республикэм щызэрхъэрэ лофт
шохъэм афэгъэхыгъеу. Пред
принимательхэм ячаныгъэ джы
ри нахь хэгъэхъогъэним, эко
номикэм ипредприятихэмрэ
иотраслэхэмрэ апашхъэе ит
пштэрэльхэр икью зэштохыгъэн
хэм яхыгъеу ахэр щытих.
Адыгэ Республикаим цыфхэм
лофтшэн ягъээтохыгъэнимкэ и
Гъээорышланлэ ипашэу Галина
Цыганковар лофтшэним епхыгъэ
лофтшоу къеуцухэрэм къатегу
щылагъ.

Адыгейим и Лышъхъэ пштэ
рэль къафишыгъ федэральнэ

«Мэкъумэш, фермер
хызымэтиланлэхэм къа
щаланлэхэр, иғью ацалтэ
гъурэ ублэпілэ пстэуми
нахь зашишомбгъунымкэ
шыушиланлэ яжыгъэу
ахэм хэхъоныгъэ ашы
нэм, лофтшэнлэ чы
паклэхэр Ѣылпаклэхэм
иамал къызэрратыщым
шыуналэ төхжүгъэт.

Пэрыт технологиехэр
зыгъэфедэрэ иэрэти хызы
мэтиланлэхэм мымаклэу
тиланлэ. Аш федэрэм ялофт
шэн джыри нахь къэ
жыгъэгъушиланлэ ыккі
ищисэ зэрратырахыщым
шыудэлэжьиэн фае», —
къыхигъэшыгъ Къумпыл
Мурат.

Адыгэ Республикаим мэкъу
мэцхэмкэ иминистрэу Къуанэ
Анзаур къызэриуагъэмкэ, къэ
ралыгъо іэпілэгъум къыдилтэ
терэ мылькум ипроцент 33-р

Къумпыл Мурат зэрильтэрэм
кэ, чыгхэмрэ къэгъагъэхэмрэ
ягъэтысигъ къалэм изэтегъэ
психъан изы лъэнкъохэм ащы
щэу щытих фае. Джаш фэдэу
урамхэм якъэгъэнэфын, архи
тектурэм исаугъэтхэр гъэцкіэ
жыгъэнхэм атегүшыгъэх.

Адыгейим и Лышъхъэ волон
тер проектэу «Майкоп Евгения
Шварца» зыфиорэм дыригъэ
штагь ыккі Адыгэ Республикаим
зеклонымкэ ыккі зыгъэсфы
пэхэмкэ и Комитет пштэрэль
фишигъ маршрутэу «Ижырэ
Мыекъуапэ» зыфиорэр зеклохэм
лъэсэу зэпачын эпхыгъэ
лофтхъабзэхэр зэшүүхынхэу.
Аш нэмикіеу республикэм ап
эрэу щатлупшыгъ проектэу еджап
лэхэм ятуризмэ зегъэушьом
бгъугъэним эпхыгъэхэр. Мы
гухэльхэм апае сомэ миллионы
6,3-рэ республикэм къыфыха
гъэкыгъ. Я 5 — 9-рэ классхэм
арысхэр архы проектын къы
дильтэрэ фэло-фашэхэр апэу
зэпхыгъэштхэр.

(Иккіх я 2-рэ
нэклуб. ит.)

Іофтхъабзэхэр игъом зэшІохыгъэнхэ фае

(Икъях).

Зәкіеми анахъез анае зыты-
рагъетын фаер бюджет мылькур
иғом ықін икъю тъэфедағъе
хъуныр, социальна пшъэрлыжэр
гъэцкілгъэнхэр ары. Адыгэ
Республикэм финансхэмкіз
иминистрэу Виктор Орловым
къызәриуагъемкіз, мы ильесым
пыхығыт мәзиплым зәхәубытә-
тъэ бюджетым ихахъо процен-
ти 126,2-у гъэцкілгъе хъульэ.
Бюджетым ихахъохэр нахъыбә
шығыннымкіз зишугъе къекиуа-
гъэр федэу къаіекілахъэрәм
тыралтхъэгъе хәбзәлахъыр, нефтепродуктхэмкіз акцизхэм къа-
къекілгъе ахъшэр ары.

Гъюгхэмкэ шапхъэу ѿылхэр зукульхэрэм атыралхъэрэ тазирхэм мы мэзилдым къа-къялгъе ахъщэр сомэ миллион 76-м нэсигь. Адыгейим и Лышьхъэ гъюгхем къатехъухъэрэ тхъамыклагъохэм къаклеңчыгъэ-тъэнимкэ камерхэм яштуялъэ из-настайлерэ из-хитэшил-и-

ЫЗЭРЭКЛӨРЭР КЫХИГҮЭШҮГЬ. ИКЛЭУХЫМ АДЫГЭ РЕСПУБЛИКАМ

и Лышкхээ кыбыуагъ аукцион-
хэр иғъом зэхэштэгъэнхэм, үо-
шлэнхэр дэгъюу гъецкілэгъэнхэм,
федеральнэ зэшихыхкілэхэу
аштэгъэ пстэури гъэфедэгъэн-
хэм ыккі Республика миамалхэм
атетэу япшъерильхэр агъэ-
цкілэнхэм мөхянэншх зэрийр.

«Къэралыгъо заказхэм-кIэ Йофыгъохэм тэрээзү адлээжьэгъэн, лъэнкъ проектхэмкIэ ыкIи къэралыгъо программэхэм-кIэ зэкIэ Йофихъабзэхэр игъом ыкIи икъоу гъэцкIэгъянхэм тегъэ-псыхъэгъе амалхуу зээз-гъыныгъэхэм къа-тыхэрээр зэришыкIагъэм төтэу гъэфедэгъянхэ фае», — къынугъ Къум-Пыл Мурат.

АР-м и Лышъхъэ ипресс-къулыкъу

Сүрэхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Проектым шIуагъэу пылъыр

Дзэм, ошъогудзэм ыкъи хыдзэм Іэпилэгъу афхъугъэнымкэ Урсылем и Обществэ (ДОСА-АФ) хэхъэрэ Мьеckъолэ авиационнэ-спорт клубэу М. М. Громовым ыцэ зыхырэр социаль нэ мэхъянэ зилэ проектэу «Адыгейим парашютна Іэпилэсэныгъэмкэ иныбжжыкэ гупчэ — щылэнгъяа энтициер къышихъэгъэньымкэ ныбжжыкэхэм адээпилээрэ амал» зыфиорэм ипхырышын ыльэньикъокэ Президентым иргант икъихын джыри хэлажье.

Гъэсэнүгъэ тедзэм къыдыхэ-

лътвэгъэ проектыр Іетахъохэм я гражданскэ ыкли я патриотическэ чаныгъэ зиушъомбъуным фэорышлэ. Аэроклубым иублэ-пэ ухвазырынхэр зыкүгъэхэм дэкыягъо зэлукэгъухэр афызэ-хащэнхуу Мыекъопэ авиацион-нэ-спорт клубым рехъухъэ. Ашкіэ быбын сэнэхъятым пыль къэбархэр къафаотэштых ыкли зыщызыушэты зыштоигъохэм аш-фэдэ амал къаратышт.

Адыгейцы национальный язык — адыгэйский. Адыгэйцы — народ, населяющий Кавказский регион. Адыгэйский язык — это один из языков Кавказа, который имеет свою историю и культуру. Адыгэйцы — это народ, который живет в Краснодарском крае, Ставропольском крае, Кабардино-Балкарской Республике, Чечено-Ингушской Республике, Дагестане и других регионах России.

Кіә, зиңгіләнүгъэ езыпхы зышло-
игъохэр къыхахынхәмкіә проек-
түм иншүағъа къәкішт.

Проектэү «Адыгейим паразиот-нэ ӏепэлсэныгъэмкэ иныбжыы-кіэ гупчэ — щыңыгъэм авиа-ациеер къышхэхыгъэмкіэ ныбжыыкіэхэм адэлэпынэрэ-амал» зыфиорэм тиорганизацие дыретгаштэ ыккі мыш епхыгъээ зэхэшэн, упчлэхъэгүү ыккі къэ-барлыгъэлэс ӏепынэгүү шьодгъээ гъотын тльэккыщ.

Евгений АНТОШКИН

Студентхэм къафайэлъэгъуагъ

ЖъоныгъуакІэм и 13-м документальном фильму «Подвиг милосердия» зы-фильтр Адыгэ къэралыгъо университе-тым къышагъэлъегъуагъ ыкІи аш ире-жиссерэу, УФ-м икинематографист-хэм я Союз икъутамуу АР-м щыІэм ишацэу Нэгъэлтээ Аскэрбийрэ гумани-тар ушэтыхэмкІэ Адыгэ республикэ институтым тарихымкІэ иотдел ишацэу, тарихъ шІэнныгъэхэмкІэ док-торэу Ацумыжъ Казбекрэ ныбжыс-кІэхэм айукалагъэх.

Я ХХ-рэ ліәшІәгүм джурт лъәпкыры тхъамы-
кlaгъэу зыхэтъгъэр, Хэгъэгу зэошхом ильэхъан
черкесхэр ахэм 1әпшIәгъу зэрафэхъугъаҗъэхэр,
къызэрагъэнэжъынтахэм зэрэпильтыгъэхэр ары
«Подвиг милосердия» зыфиорэ фильмэр къы-
зитегүшЧарар.

Оккупацием ильхъан джуртхэр чекесхэм янхэм арысыгъэх, ясабийхэр алгужыныхэу аштэцтыгъэх, ехж яхэм фэдэу ё ялахыылхэу кал ал ал синтигэх.

Нэгъэлтийн Аскербий зэхигжэүцогъэ фильмэм тарихын ухеэшэ, зээ льэхъяным цыфрын кызырьклохэм гүкэгүүнүүгээр ахэлтгэвэр кыреотыкы.

Пенсием щылэу тоф зышлэрэ пенсиянэрэу мэзаем тофшлапэм
туксыжьыгъэм истраховой пенсие кыхэхъуагъэу мэкьюогъум
кышегъажъяаць кырдатыш

Хэбзэгъэуцугъэм къызэрэдильтэтэрэмкіэ, пенсионерым пенсиер къыраты, ау 2016-рэ ильэсм къыщегъэжьагъэу ар индексацие ашыраЙрэп. Пенсионерыр *лофшланлэм* зэрэлүүкжьэу автоматическикэу ар иклэрикъэу къыфальтэжжы, ау аш льыптийту аш ипенсие къыхэхъожьырэп. Гушылэм пae, пенсионерыр мэзаем *лофшланлэм* *луулыжьыгъэм*, мэзиш зытешлэгээл ары гынэлп аш ипенсие къзыыххъожьыщтыр. Сыда пломэ, экспертихэм къызэралорэмкіэ, Пенсионехэмкіэ фондым мэзаем *луулыжьыгъэм* ипенсие. Гэтхадам къельтэжжы нынэп. Етланэ, мэлъыльфэгъум гъэтхадар къыфальтэжжы. А уахтэм пенсионерым *лоф зэримышлэжжырэп* нафэ къэххүүккИ Пенсионехэмкіэ фондым унашю ешы пенсиер индексацие шыгъэнэй. Етланэ аужырэ мэзищыри зэрэхэтэу мэкъуогъум къыщегъэжьагъэу къызэххъогъэ пенсиер къырататурагъэжьэшт. Уахтэ тешлагъэу иклэрикъэу пенсионерым *лофшланлэм* къыгъотэу *люхъэм*, ипенсие истраховой *лах* нахь маклэхъужжыщтэп.

ны!эп. Етланэ, мэлыльфэгъум гъэтхапэр кыфалытэжкы. А уахьтэм пенсионерым IoF зэ-римышшэжкырэр нафе къехъу ык!и Пенсиехэмк!э фондым унашьо ешы пенсиер индекса- цие шыгъэнэу. Етланэ аужырэ мэзищыри зэрэхэтэу мэкъу- огъум кыщегъэжъагъеу кыи- зэххэхъогъэ пенсиер кыратэу рагъэжъэшт. Уахътэ тешлагъеу ик!эрк!иу пенсионерым IoFша- п!э кыыгъотэу Iухъэмэ, ипенсие истраховой Iахь нахь маклэхъуьжьштэп.

кызыэральтырэм мэкьюогъум
кышигъэжъагъэу зэхъокыны
пъэхэр фэхъущтых. Гүшүлээм пае
зыныбжж иккугъэу еджаплэм
кычиэкъихэрэм къаратырэ пен-
сиер юныгъом и 1-м нэс ара-
тыщ нэмыкI еджаплэ чэхъагъэ-
хэм. Джыре нэс ар нэмыкIэу
гъэпсыгъагъэ. Гүшүлээм пае
еджаплэм кычиэкъирэм ыныбжж
ильэс 18 гъэмафэм мэхъумэ
пенсиер зэпагъэущтыг. Етланз
зыччэхъагъэм тхылтхэр ыгъэхъа-
зырхэти, Пенсиехэмкэ фондым
икутамэ фильтъэхъщтыг. Аш-
ыуж пенсиер къыратэу рагъа-
жъэштых.

Адыгэ Республика м иобщественна фонду зи Хэкужъ къэзы-
гъэзэжыгъэхэм Иэпилэгъу афэхъурэм щилажъэхэрэр лъэшэу
гухэк ашыхъо Делэкъо Фатимэт Ибрахимэ ыпхъум фэтихъа-
усыхъех яна илунай зэрихъожыгъэм фэш.

Хэгъэгу зэошхом итарихъ фэгъэхыыгъагъ

Адыгэ къэралыгъо университетым мы мафэхэм Іэнэ хъураеу щыкъуагъэм цыфыбэ къекъоллагъ. Хэгъэгу зэошхом итарихъ ар фэгъэхыыгъагъ.

Іофтхъабзэм къещакло фэхъүтэх мы апшъэрэ еджаплэм тарихымкэ ифакультетрэ студенческэ научнэ обществэмрэ. Ащ хэлэжкальгэх тарихъ факультетым идеканэу Пэкэшхо Нурбый, ащ игуадзэу Ангелина Колесниковар, АКЬУ-м истудентхэм ыкыи иаспирантхэм ялащэу Ешэкъо Бэлэ, «Поисковое движение России» зыфиорэм и Адыгэ шьольтыр штаб илащэу Иван Партионир,ОНФ-м шьольтыр штаб хэтэу Андрей Крысановыр, АР-м и Лъепкъ тхыльеджаплэ краеведениемкэ иотдел ибиблиограф шхъялэу Александр Данильченкэр, журналистэу Алла Алоян, ныбжыкълэхэр.

Іэнэ хъураер зэращагъ сту-

денческэ научнэ обществэм илащэу Димитрий Нюэрэ ащ игуадзэу Маргарита Рыбалкомрэ.

Тарихъ факультетым иятлонэрэ курс щеджэрэ Диана Джабаевам Хэгъэгу зэошхом фэгъэхыыгъэ доклад къышыгъ. Ар анахъэу зыфгэхэхыыгъагъэр къохъаплэм Ѣылэ тарихълэжхэм Хэгъэгу зэошхом фэгъэхыыгъэ къэбархэр къизэратахырэр ары. Ащ зэригъэунэфыгъэмкэ, къэбар нэпцыхэр зыгъоихэрэм ямызакъо, Хэгъэгу зэошхом италихъ шылыкъэ, лъихъужынхэ къизыхагъафээ советскэ дзэкъолхэр фашистхэм зэрэхныгъэхэр къизыгъотыкъыхэрэр маклэм.

Гурит еджаплэм Хэгъэгу

зэошхом итарихъ ащарагъэшшэнимкэ гумэкъыгъоу къэуцуухэрэм къатегущыагъ студенткэу Полина Дербеневар. Ащ зерильтэрэмкэ, тарихымкэ еджэгъу сыхатхэр нахь игъекотыгъэхэр, къэлэеджакъохэр хэшагъэхэр Ѣытынхэ фае. Ащ фытегъэпсихъэгъэ шыкълэхэри альфедэнхэм мэхъанэшхо ил.

Анахъэу зытегущыагъэхэм ащиц Хэгъэгу зэошхом итарихъ фэгъэхыыгъэ къэбар нэпцыхэр къизэрекъокъихэрэр. Маргарита Рыбалко зэрхигъэунэфыкъыгъэмкэ, къохъаплэм италихълэжхэм атхыгъэхэр, тхыльхэм къадэхъагъэхэр ыкыи къэбар жыгъэм иамалхэм къатыре къэбар нэпцыхэр Ѣылэх, СССР-р фашистскэ Германием зэрэ-

текъуагъэр, Хэгъэгу зэошхом икъях зэблахъужынхэм пыльх.

— Къыткъехъухъэрэ ныбжыкълэхэм Хэгъэгу зэошхом итарихъ ашлэн закъор маклэ, теклоныгъэр къыдахынхэм пае тинахъижхэм къинэу альэгъугъэр, непэрэ мамыр Ѣылакъэр тиленхэм пае апсэ зэрагъэтильтигъэр къагурыон фае, — къыуагъ Маргарите.

Электроннэ шыкълэхэр къызфагъэфедээзэ Хэгъэгу зэошхом

іхэр Димитрий Ню къыуагъ.

— Непэрэ Іофтхъабзэм мэхъанэ ин ил. Тинахъижхэм къытфашлаагъэр, мамыр Ѣылакъэм зэрэфэбэнагъэхэр зыщидгэгъупшэ хууштэп. Ахэм яшэж дгэлээлэп! энэир типшъэрэль шъхьай. Къохъаплэм тарихъир къатхыкъижынхэм, зэблахъунхэм Ѣылынхэхэр атлуптих, ащ тыпшүееклон фае. Сабын ицыкъуагъом къыщегъэжъагъэу ихэгъэгу шу ыльэгъоу, итарихъ ышлэу къэтэджын фае. Непэрэ Іофтхъабзэр гъэшлэгъонэу къуагъе, докладэу къагъэхъазырыгъэхэм тигуапэу тядэлгүй. Студентхэм урчлабэ къатыгъ. Іофтхъабзэр зэдэгүшүйэгъу

итарихъ ныбжыкълэхэм зэрэзэргэшшэр, ащ фэгъэхыыгъэ онлайн-амалхэр бэу зэрэшь-

шыкълэхэм тетэу къуагъе, — къыуагъ Димитрий Ню.

ДЕЛЭКЬО Анет.

Еджаплэхэр зэтирагъэпсихъаштых

Ильеситум къыкъоц! Адыгеим еджэп! 15 щагъэцкэлэжыщт. Мы ильесым еджэп! 9-мэ, къэкорэм еджэп! 6-мэ ащ фэдэ Іофшэнхэр ашырекъокъиштых.

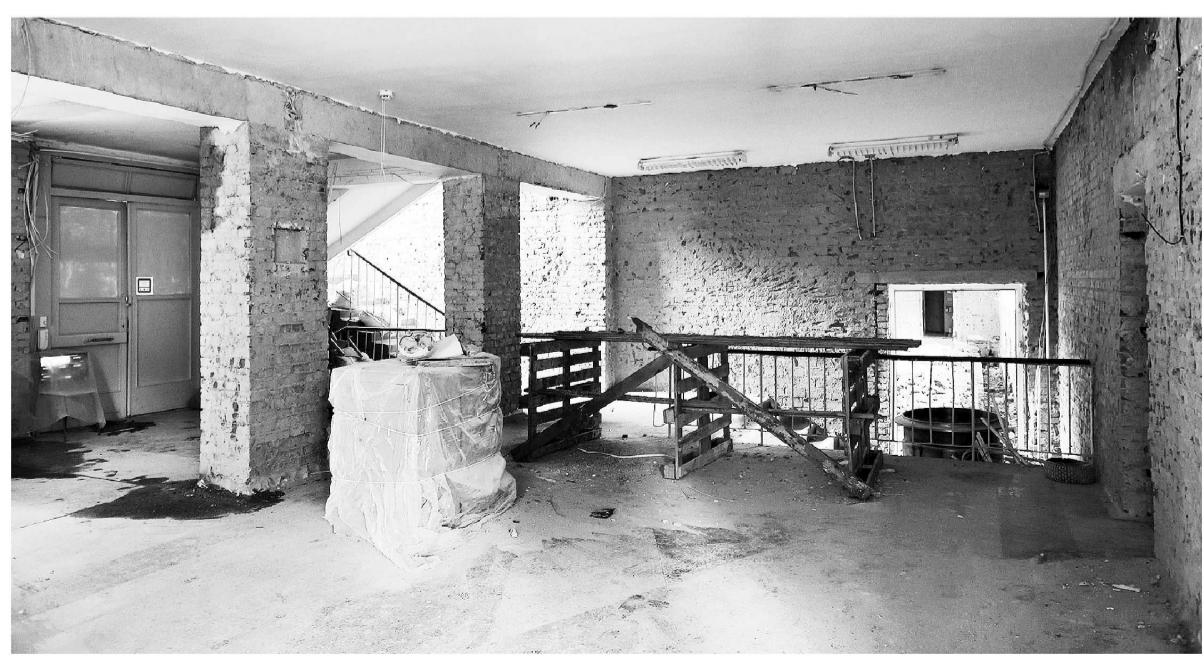
АР-м и Лъышхъэ джыри зэкъыхигъэшыгъ субъектхэм яеджаплэхэм игъэкъотыгъэ гэцэлжэжынхэр ашызэхэшгээнхэм партиеу «Едино Россияр» къещакло зэрэфхъутгъэр ыкыи ащ УФ-м и Президентэу Владимир Путиним зэрэдьригъэштагъэр. Къэралыгъом илащэе пшъерыль зэрафишыгъеу а Іофым фэгъэхыыгъэ федеральнэ программэ Ѣылэх хуугъэ.

Адыгэир аперэхэм ашыщэу а программэм хэлэжэнэу тхыльхэр ыгъэхъазырыгъэх. 2022-рэ ильесым тельтиатагъеу сомэ миллион 655-рэ гэцэлжэжын Іофшэнхэм апшуагъэхъашт. Іофым рукиорэр республикэм и Лъышхъэ инэпльэгъу ит зэпыт, ар еджаплэм ашшээ, посольшэхэм алокъ.

Еджэп! 9-м Ѣылэш 8-р АР-м

и Къэралыгъо программэу «Гъэсэнгъээм ихэхъоныгъ» зыфилорэм хэтэу агъэцкэлэжых. Ахэр Мыекъуаплэ гурит еджэп! 5, Мыекъопэ, Шэуджэн ыкыи Красногвардейскэ районхэмкэ еджэп! зырэз. Ахэм анэмыкъеу Шэуджэн районым игурыт еджэп! N 1-р программэу «Къоджэ чыплэхэм хэхъоныгъэ ашыныр» зыфилорэм хэтэу агъэцкэлэжынэу рагъэжьагъ. Джы къэклишт ильесым къыдыхэлтигъэхэр агъэнэфгъах.

АР-м и Лъышхъэ къизэрриуагъеу, республикэм илсэуплэ чыплэхэр дэгъоу зэтэгъэпсихъэгъэнхэ фае. Ащ пае еджаплэм, псаунгъэм икъеухъумэн, культурэм, спортым яучрежденихэр зэтэгъэпсихъэгъэнхэм, гъотухэр, Ѣагухэр, паркхэр, скверхэр шыгъэнхэм мэхъанэшхо ил.

ШЭПХЬАКІЭХЭР

АШТЭХЭМЭ...

Кіләеңгъаджем исэнхъаткэ шэпхъакіэхэм йоныгъом и 1-м кыщегъежагъеу куачылә ялә хүн фае. Ахэм гъесэнгъэмкэ Урысые академиим щатегуущылгъя, джы экспертихэр ахэпльэштых. Агъэпсышт=документым кыгъэнэфэн фае кіләеңгъаджэ сэнхъатым имехъанэ, аш хэхъэрэ пшьэрыльхэр зыфэдэхэр.

Мы шапхъэхэр 2013-рэ ильесым аштэягъя, ау джы нэс еджапіэхэм анэсигъехэп. Джы юф дашэжкыгъеу, нахь зэхэфыгъеу документыр агъэпсыжыгъ. Гушылам пае, сэнхъатэу «Педагогым» еджапіэм икіләеңгъаджем кіләлэцыкү ыгыыпіэм икіләлпүххэри ары кынкыштыгъэр. Джы ахэр сэнхъят зэфэшхъахфху тхыгъе.

Гъесэнгъям ылъэнныкъох сэнхъатхэм язэхэфын фэгъэзгъе Советым итхаматуу Любовь Духанинам кыззериоремкэ, мыр базовэ документтуу щит. Аш итхагъ мафэ къэс специалистым ышлэн фаер. Ау мы шапхъэхэр кіләеңгъаджэхэр арых зыфэгъэхыгъе.

Апшъэрэ еджапіэм ия 3-рэ курс къэзыуухыгъе студентым непэ кіләеңгъаджэу юф ышлэн ылъекъыт. Ау аш ежь ипредмет фэшхъахфу нэмыкі ылъэнгъе хэри икіләлъынх фае. Гушылам пае, апшъэрэ гъесэнгъям зиэ кіләеңгъаджем зишл юф ылъошху сэнаущыгъе зыхэлхэм, чыпіл кын ифэгэе сабыйхэм юф адишлэн ылъекъын фае. Еланэ кіләлэцыкү илүнкэ унагъом ыпшылгъу фэхкун ылъекъынху щит. Апшъэрэ катего- рие зиэ кіләеңгъаджем ежь иеу егъэдже кіләеңгъаджем амалхэр кынхын фае.

Урысыем щызэлъаше кіләеңгъаджэ Евгений Ямбург кыззериоремкэ, непэ кіләеңгъаджем кіләлэцыкү зэфэшхъахфхэм юф адишлэн фае. Аужум зишл юф ылъошху, дэгью еджэреми ыгу къэпштэйным, уфесакъынм мэхъанэшхо ил.

Уз имылэу, сабий псаоу хэгъэгүм исыр процент 12,5-рэ нылэп. Ау аш кынкырэп адрэхэм зэкіеми уялэзэн фаеу, сымаджэхэу. Ахэм япсауныгъ изытет шапхъэмрэ уз гъэнэфагъемрэ азыфагу ит, — elo Ямбург. — Ау Урысыер пштэмэ, апшъэрэ еджэпли 2 нылэп предметэу дефектологиер зыщизерагъаше. Ахэр Москва дэтых. Ау кіләеңгъаджэхэм а предметыр акун фае. Зэрэ Урысыер еджэпли нэмылэм итыр сидиго кадрэхэр хъашыр хъуштах.

Непэ еджэним темыгъе- псыххэгъе кіләлэцыкүххэри еджапіэм къэклох. Ахэр сабий псынкэхэу, гъэдэгъуаехэр арых. Ренэу ахэм къачьхэе, мэкух, зими едэхүэрэп, плорэр зэхахырэп. Ахэм джы диагноз гъэнэфагы я. Кіләеңгъаджер аш фэдэ сабий дэгүшүе,

къогъуми къуегъеуко. Ау ар классым чөлбэгъын уфтэп. Коридорым зыгорэ кызынешхүллэкэ, кіләеңгъаджэр агъэпшыншт, иофшлэнин чиншт. Ау аш фэдэ кіләлэцыкү юф дишлэнү ар зими фигъесагъэп.

Мы чыпіл кынкышыоме сшойтуу зыхэсхэм акіемыххэрэ кіләеңгъаджаклох сидигуи зэрэшылгъягъэр. Джы кіләеңгъаджэ дэдхэм зыгорэхэр къаупушсыхээ юф адашштгыгъ, дефектологиемкэ рамыгъэджа- гъягъами, педагогикэр, психоло- гиер, логикэр акыгъ, зэрафэлъек- күеу сабийхэр рагъэджахъ.

Джы кіләеңгъаджэхэр зыши- мыкүхэрэ, юф зышлэхэрэм «шыуишлэнгъягъэр икүхэрэ- пышь, системэр нэмыкіеу дгэ- псышт» плюу уфежкээмэ, зэрэхъүйтүр зими ышлэрэп. Джы- дэдэм мы шапхъэхэм атегу- щылгъягъэр гупчэм шылгъя экспертихэр арых. Ахэм гъесэнгъэмкэ Урысые академиим епхыгъе еджэпли зэтегъэп- хъагъэхэм, унэе еджапіэхэу мылкү зиэ ны-тыхэм якалхэр зыншдэхэрэ лицеихэм, гимна- зиехэм юф ашашэ. Сэсишл оши- зыми шыомыгъяшлэнгъонкынхун, ау шапхъэхэм адэлажъ- хэрэм Москва е Питер яеджэ- пли хэхыгъягъэр ишлүүлгүн сид- пас уисыт, нахь къэралыгъо ѡшынгъончт, мылкүшко зы- шырлайм кложыгъях.

Сидэу щитми, шэпхъакіэхэу юф зыдашлэхэрэр псынкэу аштэнхэ фаеу алтыгат. Ау ахэр гъэцэклагъягъе хүнүм пас ильэсхэр тешлэштых. Еланэ аш итхагъяп непэ юф зышлэрэ кілә- лэгъаджем психологиямкэ, дефектологиемкэ яшлэнгъягъэм ахагъяштохта, хъаумэ апшъэрэ еджапіэм чөсхэр нэмыкіеу

нэс ахэр щылтыгъях. Урысыем гъесэнгъэмкэ и Закон зэ- раштэгъе шыкіеми мы чыпіл итуу кынкышымышын пльэкырэп. Аш гъесэнгъягъэр фэл-фэшэгъянэфагъеу, плюныгъе юфыр ны-тыхэм, унагъом афэгъэза- гъягъеу ары зэрэштыхъугъэр. Альэхъаныр ары патриотическе плюныгъягъэр іэкылб зыншылгъягъэр. Аш ЕГЭ-ри кынхъажъохъягъягъ, зыншылгъягъэр пропаганде зы- шырэ кино ыкыл телекъетын- хэр жыгъе хъугъе. А лъэхъаныр ары хэгъягур шу пльэгъуным, аш урьгушоным иоф зыншыз- ѿшынчыгъягъэр. Ары джы дгээтэрэ- зыжынену тывыптылыр. Гъесэн- гъягъе-плюныгъягъэр анах узыфэ- сакъын фэе лъэнүкү. Аш іэкылб къэралхэм къарыкыре грантхэр къэзыхы зышлоигъо цыфхэм афэбгъаз эхъүйтэп. Ау аш тетэу ильэс пчыагъе куагъя...

Джы «Урысыер чыпіл кын зынифагъэм элитэр екілжыкъ» тэл. Адэ, мыскъарэ пшыре хэгъягоу, шу умылтэйхүрэм сид- пас уисыт, нахь къэралыгъо ѡшынгъончт, мылкүшко зы- шырлайм кложыгъях.

Сидэу щитми, шэпхъакіэхэу юф зыдашлэхэрэр псынкэу аштэнхэ фаеу алтыгат. Ау ахэр гъэцэклагъягъе хүнүм пас ильэсхэр тешлэштых. Еланэ аш итхагъяп непэ юф зышлэрэ кілә- лэгъаджем психологиямкэ, дефектологиемкэ яшлэнгъягъэм ахагъяштохта, хъаумэ апшъэрэ еджапіэм чөсхэр нэмыкіеу

рагъэджахъта? Джыри гъэнэ- фагъеу ашлэрэп.

Адэ сидэу шэпхъакіэхэм юф арашлэнтэа? Кіләеңгъаджэр юфшлапіл аштэ зыхъукэ лэжъапкіэр ыкыл нэмыкіеу тедэхэр агъэнафахэх хъумэ, ыпекі зэралытэштыгъяэм тэ- тышта, хъаумэ кіләеңгъэдже сэнхъатымкэ шэпхъакіэхэм іэубытыл ашылтхта? Аши джэуап гъэнэфагъе илэгоп. Ау мы юфыкіе Урысыем ичыпілэ зырызхэм егъэжапэ горэхэр ялэх. Аш фэдэу, Вологодске хэкур пилотна чыпіл эхъүйтэ шэпхъакіэхэм атетэу кіләеңгъ- джэхэм ягъэхъазырынкіэ. Ар проектиу «Къэклоштим икіләе- гъадж» зыфиром хэтэу гъэ- псыгъе ыкыл гурыт еджапіл, колледжыр ыкыл ашлэрэе еджапіл кызызэлььеубытых. Проектиу 2026-рэ ильесым нэс тэллытагь. Вологодске хэкум ипащхэм зэралытэрэмкіе, аш тетэу гъесэнгъягъэм иоф зэхэ- щагъе хъумэ, психолого-кілә- лэгъаджэ классхэр нахьыбэ хъуштых, гъесэнгъягъе тедээ къэзитырэ учрежденихэм со- циальнэ-гуманитар купхэр ялэх

хъушт. Кіләеңгъаклох юф адашлэмэ, къагурышт кілә- егъаджэ сэнхъатымкэ анах шхъялэр. Аш фэдэу мы хэкум непэ психолого-педагогическэ класс 19 ыкыл гъесэнгъягъе тедээ къэзитырэ группи 6-рэ кын- зызэуахыгъях. Ахэм ашдэх- хэрэм япроцент 70-м кілә- егъаджэ сэнхъатыр кынхахынену хэкум ипащхэм мэгүгъэх. Непэ мы шыолъырым кіләеңгъэдже 400 ишкылгъа.

Непэрэ мафэм диштэрэ кілә- лэгъаджэхэр еджапіхэм ящи- клагъях. Ахэм япредмет дэгьюу зэрашлэрэм нэмыкіеу кіләлпүн- хэр, вожатэнхэр, ишлэнгъякіэ зилгъяхэм акіемыххэрэ сабийхэм юф адашлэн альэкын, цифре технологиехэр алэ кын- рагъэхъанхэ фае.

Шылыкъяр плюштмэ, ахэм зэкіем непэ кіләеңгъаджэм хэшхыкі афырил. Адэ сида шэпхъакіэхэм джыри кыда- лытэрэр?

Урысыем щызэлъаше шэ- ныгъялэхъя, психология шэ- ныгъяхэмкэ докторэу Александр Огневым кызызэритхырэмкіэ, непэ кіләеңгъаджэхэр алэ кіл- элплюу егъэджэнхэ фае.

— 2012-рэ ильесым аштэгъэ хэбээгъэуцугъеу гъесэнгъягъэм фэгъэхъягъяэм плюныгъям мэхъане ритырэп, шэнэгъе ягъэ- гъотыгъяныр ары кіләеңгъа- джэми, еджапіхи яшлэхэрэл. Джы шапхъэхэм кілә- егъаджэм иофшлэн нэмыкіеу къагъянафэ. Зыціе къетлгъе психологым зэрилтырэмкіэ, летчикым фэд кіләеңгъаджэр, аш фэдэу эксперт комиссиир ыкун, тестхэм апхыры- кын фае.

Шапхъэхэм сакъытегуущыл- гын ыпекіе еджапіхэм япэшэ зырызхэм, кіләеңгъэдже заул- лэмэ гушылгъяу сафхэхъя. Ау зэкіеми къагуагъяр джыри ша- пхъэхэр зэралытэгъулахъэр, еланэ кіләеңгъаджэу зисэнхъат шу зыльэгъюу юфшлекіе тэрээ зылекілъыр психологу ыкыл кіләлплюу зэрэштырэ ары. Ареу щитми, шэпхъакіэхэр аштэхэмэ, ари еджапіхэмкіэ зы ушетылэ- хъуштых.

СИХЪУ Гощнагыу.

Мыжъосынхэр тарихьым инэпээлых

Хэгъэгу зэошхом ильхан Адыгэир къэзынхумэгэ лыхъужжэхэм афагъэпсыгъэ мыжъосынэу Мыекъопэ районымкэ поселкэу Гъозэрыпльэ километрэ 1,5-кэ пэудзыгъэм дэж бэмышэу митинг щыкъуагь.

Къэогъэн фае запасым щыэ офицерху республикэм исхэм ягукуэкыкэз ар зэрэзэтырагъэпсыхажыгъэр, митингым хэлэжэгээ кэлэцыкъухэу Цуук Тимур, Данияр Мордвиновым, Ярослав Черненкэм, Стефания, София Колесниченкэм ар къызэуахажынэу янасып къызэрихыгъэр. Я 20-рэ дивизием ия 379-рэ полк ия 3-рэ ротэ идээклолхэм лейтенантэу Филипп Шипа ялащэу 1942-рэ ильэсүм шышхъэум и 19-м мы чынпээм дэж фашистхэр къызэрэшьизэтэтирагъэуаугъэхэр аш тетхагь.

— ЦуукI Владимир, Сергей Колесниченкэм, Юрий Мордвиновым, Алексей Севцовым, Виктор Резник, ахэм яунагъохэм «тхъашуугъэпсэу» ятэо мыжъосынным изэтегъэпсихажын ялахь зэрэхашыхъагъэм фэш. Джаш фэдэу мы юфтхабзэм чанэу къыхэлэхжыгъэр Адыгэим и Лышхъэхэ программа мэ хэушхъафааигъэхэмкэ и Гъээлорышланлэ ишащэу Владимир Шабалинэр, Афганистан щыкълого гэ заохэм ахэлэхжыгъэр, запасым щыэ подполковнику, Быракь Плыжкын иорденре Жъогъо Плыжкын иорденре къызыфагъэшьошгъэх Евгений Стаценкэр, — къыуагь юфтхабзэр къызэуихызэ митингир зезьшгэгэ Валентина Величко.

Мыжъосыныр зыфагъэуцэгээ дээклолхэм лыхъужжынгъэу зэрхажыгъэр нэужжим юфтхабзэр

бзэм хэлэжъагъэхэм къафайтагь.

1942-рэ ильэсүм ишишхъэу нэмыцхэм къалэу Мыекъупэ, посэуплехэу Тульскэр, Абдэхэхъаблэ, Дахьо, Каменномостскэр, Хъымыцкэй аубытыгъагь. 1942-рэ ильэсүм шышхъэум и 17-м пыир зэкладзэжынэу партизанхэм загъэхъазырыштыгъ, Гъозэрыпльэ ыльэнхъокэлэ пысхью Шхъэгушаа къынтуль чапхээр эзэлтигъыгъ. Къыкъеллыкъорэ пчэдэхжыжым жьеу Белореченскэ къушхъэтхым къехи, лейтенантэу Филипп Шипа зипээз я 20-рэ шончэо дивизием ия 379-рэ полк ия 3-рэ ротэ Гъозэрыпльэ къидэхжыгъ. Щэ-гынхэр, пулеметхэр, минометхэр, лагъымэхэри, гъомылапхъэхэри аплээз ильэу дээклолхэм къахыгъэх.

Гъозэрыпльэ дэсхэмрэ аш къагъэкощыгъэхэмрэ къадэхээз, чэц-зымафэкэ дээклолхэм чытЫрхэмрэ щэрыуаплэхэмрэ зэтирагъэпсихажыгъэх. Дивизием икомандирэу генералзу Адам Тручинскэм унашьо къафишыгъыгъ сид хъугъэки Гъозэрыпльэ зылэхамыгъэхынэу.

Дээклолхэм аш иунашьо агъэцэкъагь, нэмыцхэр зэкладзэхжыгъэх, НКВД-м ия 23-рэ пограничнэ полк къэсыфэ чынпээр арагъэубытыгъэп. Джареутштэу Белореченскэ къушхъэтхымрэ хы Шуцээ лушъомрэ якунэу зызыгъэхъазырыштыгъээзийнгъэхээ дээклолхэм аш иунашьо агъэцэкъагь, нэмыцхэр зэргээгүшүэхээз нэмыцхэр мэзим къыххажыгъэх. Дээ гори Гъозэрыпльэ игъэхжунэ зэри-митир ашэти, партизанхэмрэ къагъэкощыгъэ цыфхэмрэ афэшхъаф алыкленхэр, къапэуучынхэр ахэр гугъагъэхэп. Я

Партизан отрядэу «За Сталина» зыфилорэм хэтигъээ радиостэу И. Я. Веляховскэм советскэ дээхэмрэ Адыгэим ипартизан отрядхэмрэ зэрэзэуагъэхэм фэгъэхыгъэ материалуу ыгъэхъазырыгъэхэм Филипп Шипа мыш фэдэ игукеэхъэхэм тащырхыилэ: «Шышхъэлум и 19-м ичэдэхжь автоматахэр ашлохэльгэхэу, яджэнабгъэхэр зэргээзигъэхэу, льэшэу зэрэгэгүшүэхээз нэмыцхэр мэзим къыххажыгъэх. Дээ гори Гъозэрыпльэ игъэхжунэ зэри-митир ашэти, партизанхэмрэ къагъэкощыгъэ цыфхэмрэ афэшхъаф алыкленхэр, къапэуучынхэр ахэр гугъагъэхэп. Я

3-рэ ротэм хэт дээклолхэмрэ партизанхэмрэ ошлэ-дэмышэу нэмыцхэм щэ-гынхэр атырапхъянкэурагъэхжыгъ. Бэлэрэгтыгъээ пыир зыздигъээштыр ымьшшэу льэшэу къэгумэхыгъ. Ау араущтэу бэрэ ыкыудыгъэп. Зыкъээзышэжыгъэ нэмыцхэм къапэуучжыхэу къаублагъ. Зэпымыюу пчыхээ нэс зээуагъэх. Нэмыцхэр нахьыбэрэ гъогум къытеххажыгъэхэп, ухумэгъэ щэрыуаплэхэм ахэр къаруукынштыгъэх. Къажэхахэе ашлоигъуу пыним идээклолхэр зытю-зыншэ къильтигъэх, ау тидээклолхэм ахэр зэкладзэжыгъэх, чэнэгъэшхүи арагъэшыгъ. Я 3-рэ ротэм идээклолхэм ашыцхэри

заом хэклидагъэх, улагъэхэри къахээлгъэх.

Старш лейтенантэу Филипп Шипа иротэ Гъозэрыпльэ игъэхжунэ мэфи 115-рэ къыгъэгъунагь. Мы чынпээм лыхъужжынгъэшхо къызэрэшьизхагъэфагъэм фэш ротэм икомандир Быракь Плыжкын иорден, дээклолхэмрэ офицерхэмрэ орденхэр, медальхэр къафагъэшьошагъэх.

Митинг ужым мамырныгъэм, зищынэныгъээ зытогъээ дээклолхэм лыхъужжынгъээ зэрхажаа афэгъэхыгъээ усэхэм кэллэеджаклохэр къяджагъэх, Хэгъэгэу зэошхом щыфэхыгъэхэм зы такъикъэ афэшьыгъуагъэх.

Владлен ПОГОСЯН.

Уни 159-рэ агъэцэкээжьышт

Фэтэрибэу зэхэт унэхэм ашыпсэухэрэм зэдиряеу щыт мылькум игъэцэкээжьынкээ республике программэм кыдилытэрэ юфшэнхэр Адыгэим щэклөх. 2020 — 2022-рэ ильэсхэм ательятэгэ юфхабзэхэр ары джырэкэ зэшүахыхэрэр.

Аш фэдэ игъэкотыгъэ гъэцэкээжьынхэмкэ Адыгэ республике фондым ишащэу Пытыгъон Русльян къэрэтигъэмкэ, фэтэрибэу зэхэт уни 159-рэ мы ильэсүм агъэцэкээжьышт, ахэм квадрат метрэ мин 445,8-рэ фэдиз аубыты, гъэцэкээжьынхэм сомэ миллион 260,4-рэ атэфээцт.

«Къалэу Мыекъупэ аш фэдэ унэу щагъэцэкээжьыштыр 78-рэ зэрэхжүрээр, ахыщэу юфшэнхэм апэлхъащтыр сомэ

ТУТАРЫЩ Султан:

«Гухэлъыр нахыбэ къесми, кIэух дэгъухэм уафещэ»

— Культурэмэр къашъомэр зэгопчынхэ плъекIыщтэп. Къашъор ары уцызгъяIэрэр, ац утсыхь, тамэ къыбугъеIы. Къашъом шэн-хэбэз ыкIи зекIокI-шIыкI дахэхэр къиреIотыкIых, цыф хэхъакэм, зэхтэкIэм уафехъас, псаунгъэмли ишIуагъ къэкIо, нкы дах уиIэнэм уфещ, уигулытэнгъэхе хегъахьо, — сю Къыблэ Осетием изаслуженнэ артистэу, Яблоновскэ щизэхашгээ студиен «Нартым» ихудожественнэ пащэу Тутарыщ Султан.

Үгүи ыпси етыгъеу, зиофшэн уасэ фэзышIеу, шу зыльегъухэрэм ашыц Султан. Гуфэбэнгыгэ хэлэйу иофша-гэхэм ыкIи къелцыкIоу ыгъасэхэрэм къатегущийэ.

Къешъокло ансамблэм ипащэ тиреспубликэ имызакью Урысыем щизэльяшэ, ар къаушыхьаты игъехъагъэхэм. ЮНЕСКО-м иассоциацие хэт, кавказ лъэпк къашъохэмкэ Урысыем ичемпион, джащ фэдэу дунэе фестиваль пчьягъэхэм теклонигэг къащидыхь. Урысые телевидением иканалуу ТНТ-м икъетынэу «Танцы» зыфиорэм хэлжъагь, «Звездный путь», «Вершина успеха» зыфиорэ премиөхэр къифагъэшьошагь. Къашъомкэ ыкIи циркымкэ дунэе-фестиваль зэнэкъокью «Кубок черноморского побережья» зыфиорэм рагъэлагы, осэшхэм япащэу хэлжъагь.

— Къашъокло дэгъу ухьуным пae апрапишI боу Iоф пиIэн, умын-тишыжьсэу маф къес зыбгъесэн фae. Ац къин къыпщыхьущт, ац зыкъебгъэгъашт хуущтэп, ыпэкI упльэн, узэрэлтыкIомтэштим упльын фae. Джасщ фэдэу, шэн Iэдэб ыкIи цыфыгъэхэлъын мханэшио иI, — сю Султан.

Ар илакакокло Коцхаблэ щыц. Къизэртфилогъэмкэ, къешъоным алэдээхэзьицагъяр янэжъеу ОеI Нин ары. Ашыгъум, янэжъ Коцхэблэ музыкальне еджаплэм щизэхашгээ къешъокло ан-

самблэу «Зори аула» зыфиорэм хэт къелцыкIуухэм ашыгъышт шууашхэм алтыпплэу Iоф ышштгыгь. Ац Султан джыри цыкIоу хигъахьи, къыщышуагь. Нэужым ильэс 14 ынныжъеу, Тхъабысыме Умарэ ыцI зыхырэ искусствэхэмкэ коллежэу Мыекууапэ дэтым комиссиир къызекIим, анахь къешъокло дэгъоу Султан къихахи коллеждым рагъэблэгъагь. Ац ильэс 5-рэ Ѣеджагь, нэужым ансамблхэу «Налмэссымрэ» «Исламы-емрэ» практике ацихьыгь. Ац ыуж лъэгэплэ инхэм анэсэн мурадыр зыдильгъэу Шьачэ зигъази щилэжъагь. Нэужым кавказ къашъохэмкэ Ыашынэ Адам Лазаревскэ щизэхищгээ ансамблэу «Асса» зыфиорэм тэлкүрэ къыщышуагь. 2013-рэ ильэсийм Яблоновскэ зыкъыгъязи, студиен «Нартым» ыхьагь, непэ ац ихудожественнэ пащ.

Султан зипэшэ ансамблэр ильэс зэкIельтикIохэм шьольыр ыкIи Урысые фестивальхэм ахэлажъээ гъэхъагъэхэр ышыгъэх, лъэгэплэ инхэм анэсигь.

— 2020-рэ ильэсийм лъэпк къашъомкэ Урысые чемпионатым тыхэлажьи, апэрэ чыпIэр къэдэхтыгь. Ашыгъум иксюриим хэсигъээ Тимур Мурашевым Къыблэ Осетием и Президент ыцIокI сиргэхъялгыи, якъэралыгьо ансамблэу «СИМД» зыфиорэм адигэ къашъо щыгъэзүүцг. Москва къикIыгъэ комиссиям хэтхэм къашъор лъэшиу агу рихыгь ыкIи осэшIу къифашигъэ. Ац ыуж «Къыблэ Осетием изаслуженни артист» зыфиорэ ыцIокI лъяпIэр къисфагъэшьошагь. Джасщ фэдэу а ильэс дэдэм кавказ къашъохэмкэ Анита Цой зэхшэгъэ Урысые чемпионатым апэрэ чыпIэр къыщитхыгь.

Мыщ ыпэкI тикъэралыгьо и Къыблэ ыкIи Темир-Кавказ шъолтырхэмкэ анахь еджэпIэр-студиен дэгъухэм тахалтыгь. Ильэс 4-м къикIоцI гъогогу 30-м ехъурэ

Гран-при къитфагъэшьошагь», — къиIуагь Тутарыщ Султан.

БэмышIеу АР-м культурэмкэ и Министерствэ иунашьокло ансамблэу «Нартыр» рагъэлагы, меценатэу Шъэумэн Хэзэрэ зыцыпсэурэ къалэу Красноярскэ щизэхашгээ Дельфийскэ джэгунхэм ахэлжъагь. Зэнэкъокью мэфитурэ къиIуагь, «Нартым» ац къешъуиш къи-

шигъэлъэгъуагь. Урысыем итворческэ куп анахь дэгъухэм, искусствэхэмкэ колледжхэм, культурэмкэ институтхэм ялъыклохэр, зэкIэмки мини 3-м ехъу зэнэкъокью хэлжъагьэх. Султан зипэшэ къешъокло купым адигэ лъэпк джэгукIэхэмкэ «Назад в будущее» зыфиорэмкэ тыжын медаль кыфагъэшьошагь.

— Красноярскэ тыйзкIом дахсуу къыщытэгъюкIыгъэх, къалэм ичIыпIэ дахэхэр къытагъэлъэгъуагь. Ац ыуж тичIыпIэгъю, шIишIакIоу Шъэумэн Хэзэрэт ыцI зыхырэ къэлэцIыкIу лицеим тирагъэблэгъагь. Сэнаущыгъэ зыхэль къэлэцIыкIу мыщ чIэсхэм тигуанэу ишIуас тафхъуугь. Дахсуу тахъэкIагь ыкIи ишIеплэ шIухъафтынхэр къытатыгъэх. Сирэзэнгъэ гүшIи эхэр афэсэгъазэх лицеим ипащу Анастасия Сезых ыкIи Шъэумэн Асыет, — сю Султан.

Джащ фэдэу Шъэумэн Хэзэрэт иубилий фэгъэхьыгьэ зэхахьэу бэмышIеу Афыпсыпэ щыкIуагьем Султан игуапэу хэлэжьагь.

Тиgэээт къызыщыдэкIыщтим ехъулэу къешъокло купэу «Нартыр» кавказ къашъохэмкэ Урысыем ичемпионатэу къалэу Владикавказ щыкIуагьем хэлжьи, гъэхъэшхохэр ишIу кыгъэзэжьыгь. Къашъохэу «Исламий», «Къамэ къашьу», «Хэхэс джэг» ыкIи адигэ лъэпк джэгукIэхэмкэ «Назад в будущее» зыфиорэхэмкэ апэрэ шууаш зиэлаураатыцIэр къыфагъэшьошагь. Кавказ къашъохэмкэ Гран-при къыратыгь ыкIи Урысыем ичемпион хуугъэ. Шьольыр зэфэшхъафхэм къарыкIыгьэ куп 80 фэдиз зэнэкъокью хэлжъагь. Жюриим хэтыг АР-м и Къэралыгьо къешъокло ансамблэу «Налмэсэм» ихудожественнэ пащэу Хъоджэе Аспян.

Тутарыщ Султан Iоф зыщишээрэ студиен «Нартыр» юридическе организацие щыт, культурэм епхыгъеу ахьщэ къыратырэп, ежхэм заыгыжьы. Ац къыхэкIеуи студиен ыкIи ны-тихэм ямылкукэ къешъуаклохэм ашыгъыштхэр арагьэдых.

— Нахыбэм студиен имылъкукIэ, ны-тихэм яамалкэ фестивальхэм, зэнэкъокью тахэлажь, — къеуатэ Султан. — Ау бэмышIуу Красноярскэ щыкIогъэ Дельфийскэ

дээгүнхэм тахэлэжьэнэйм фэшI спонсорхэм зафэзгъэзэнэу хуугъэ. Лъэшэу яшIуагьэ къытагъэкIыгъэх ыкIи «тхъашуугъэлэпсэу» ясlo сиIоигъу Тэххутэмыкье районым идепутатхэу Хьатит Алый, Аслоламэ Русльян, Хъаджие Адам, Шээро Аскэр, Джастэ Вячеслав, предприятии хэу «ДомбытХим-м» ипащу Натхьо Пицьмаф, «Зеленый Дом» зыфиорэм ипащу Евгений Бабичевым, Адыгэ ѹэ заводын ипащу Ашыр Эдуард, Красногвардейскэ ѹэ заводын ипащу Аулъэ Аззмат, спонсорхэу Хъоткью Хъызыр, Тыркоо Шамиль, Пылужыу Налбый, Хъуаңсъхэу Радикэ Аркадийрэ, Тажутдин Шахбановым, Бэгъуигъэ Адам, Шхъэлэхъо Эллэ. Гухэлъыр нахыбэ къесми, кIэух дэгъухэм уафещэ, — сю Султан.

Къешъокло купым ипащэ тапэки мурадышуухэр зыдигъыгь. Зыпари перьюхуу къафэмыхуумэ гъэмэфэ ужым Тыркуем къешъуаклохэр ыщэнхэ, адигэ чылэхэм концертхэр къащитын игухэль.

Тапэки адигэ лъэпкым ыцIэ дахэхэе арагьалоу, гъэхъягъяу ялэхэм ахагъахьозэ ыпэкI лыккотэнхэу тафэльяо «Нартым» икъешъокло цыкIуухэм.

КИАРЭ Фатим.

Лъэпкъ шэжьыр, щыІэнныгъэр

ИЧЫГУ КЪЫПЭДЖЭЖЫ

Дунэе Адыгэ Хасэм ипрезидент иупчээжьэгъоу, медицинэ шІэнныгъэхэмкэ кандидатэу, общественнэ тофышшоу Мэшфэшү Нэдждэт ижырэ адыгэ чыгум кызыгъэзэжыгъэр ильэс 30 хуягъэ.

Тыркуем икъуаджэу Рихнание Мэшфэшү Нэдждэт 1948-рэ ильэсийм кыщыхуугъ. 1974-рэ ильэсийм Анкара медицинэмкэ ашьэрэ еджаплэр кышиухыгъ. 1983-рэ ильэсийм медицинэ шІэнныгъэхэмкэ кандидат хуягъэ.

Инубжыкъэгъум кыще гъэжьагъа лъэпкъ тофхэм ахжагъ. Адыгабзэкэ еджакли, тхакли зызэрегъашэм лицеим ий 10-рэ класс исигъ. Анкара Ѣытсэурэ адигэхэу хэку гъэзжэжынүр апе изигъэшыхэрэм якуп хэтигъ. Уни, тахти ийами, адигэ чыгум кье-клюжы шлоигъуа.

Инасып къыхыгъэр

Анахь гъэшІэгъонэу инасып къыхыгъэхэм ашыц Дунэе Адыгэ Хасэм (ДАХ-м) изэхэшактохэм яйусэу, Тыркуем кыкыгъэхэм япащэу 1991-рэ ильэсийм Налщык кызэрэклогъагъэр. Аш кыщы-ублагъау ДАХ-м хэт.

Апэрэ зэхахъэм тхамэтэ гудзэу Ѣыхадзыгъ. 1993-рэ ильэсийм ДАХ-м и Генерална секретарь хуягъэ. ШІэнныгъэлжэж Ѣэрилоу Шъхъэлэхъо Абу, общественнэ пшъэрыльхэр чанэу зыгъэцакштэгъэх Мэрэтыкъо Шыгъотыж, Нэхэе Асплан, Емыж Русльян, нэмыхкхэм тоф зэрдишэштэгъяр иныбджэгъухэм зэхахъэм кыщајотагъ. Игъусэхэм ашыгугъыз тофым фежъэ, имурад фэкло.

Рэхъат къууитыштэп

— Тыркуем тышыпсэүштэгъигъ, Мэшфэшү Нэдждэт лъэпкъ шіэжьым пыльгъигъ, — игуулсысэхэм тащегъэгъуазэ бэзхэр зыщызэрагъашлэрэ гупчэу «Активын» ипащэу Едыдж Мэмэт. — Ригъэжъэгъэ тофхэм тэри тахищэштэгъигъ, тышылтишштэгъигъ. «Нартхэм амакъ» зыфиорэ бүллетеиним икъыдэгъэкъин пащэ фэхъуа.

Ар гъээст шъхъаф ашы-

гъэу кыыхауты зэхъум, редактор шъхъафу Едыдж Мэмэт агъенэфагъ, а іэнатэ Бэрзэдж Убых нэу-жым ильэсийбэрэ үүтигъ.

— Тофым клаачлэу хэпль-

хагъэм шуагъэ кызы-

рихыштэм Нэдждэт кы-

тегущыштэгъигъ, — кьеуатэ

Беданыкъо Нихъад.

— 1968-рэ ильэсийм нэуас-

тызэфхэхуугъ, тызэнбодж-

гуу, тизэфшытыкъэхэр

лъэпкъ зэхахъэхэм аш-

птигъ.

— Тыркуем ис адыгэхэм

ямызакъоу, Адыгэ хэкум

итхаклохэм, культурэм то-

фышихэм яхылтагъэхэр

«Нартхэм амакъ» зыфиор-

рэм кыщыхэхэтууытшы-

гъэх, — зэдэгушыштэгъур

лъэпкъялатэ М. Едыджым

— Зэльэпкъэгъухэм яз-

пхыныгъэхэр гъэптигъэх-

хэм Мэшфэшү Нэдждэт

сыдигъу ынаа тетигъ.

КіэшакIу, зэхэшакIу

Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо академическэ къэшьокло ансамблэу «Налмэсэр», Адыгейим и Къэралыгъо ордэйло-къэшьокло ансамблэу «Исламыер» 1991-рэ ыкы 1992-рэ ильэсхэм апэрэу Тыркуемрагъэблэгъэнхэм Н. Мэшфэшү кіэшакло.

Цыфхэм анахь ышув зильтигэжырэп, ау къаолорэр мытэрэзэу кыщыхуумэ, шылыкъэнгъяр эзкэми ашьэрэ ышынным фэш адиримыгъаштау, занкэу азуцужуа кызыэрэхэкъырэр Пэрэныкъо Казбек, Шъхъэлэхъо Аскэр, Беданыкъо Нихъад, нэмыхкхэм

зэхахъэм кыщыкIагъэтхыгъ.

Республикэ обществен-нэ движениу «Адыгэ Хасэм» итхаматэу Лъымы-щэкъо Рэмэзан хэбзэ куулыкъур ыгъэцакIэзэ, Мэшфэшү Нэдждэт нэуас-зээрэфхэхуугъэр кыло-тагъ. Хэкум къэзигъээжыхэрэм ящыкIагъэхтылхэр гъэхъазыргъэнхэм Н. Мэшфэшү чанэу зэрэхэлажштэгъярэ Р. Лъымыщэкъом кыхи-гъэштэгъ.

— Тызэгъунэгъоу Мые-куулепе ильэсийбэрэ ты-шыпсэүгъ, — кьеуатэ Р. Лъымыщэкъом.

— Адыгэ мэ зэралоу, «зыми ыпшээ дэсэп». Ишыагъэ кыгъакло шлоигъоу кытхэт. Республике зэлукэгъухэм ахэлажъэ, усэхэм къяджээ, лъэпкъ тофхэм уахищэнэм пыль. Ежы ыгукэ рэхъатырэп, тэри тигъэрхъатырэп.

Пэрэныкъо Казбек

Адыгэкаалэ иадминистра-цие ипащэу, Адыгейим и

Премье-министрэу Ѣытигъ.

«Мэшфэшү Нэдждэт бэшлагъэу сэшэ, тиунагъо-хэмкэ тэзэхахъэ. Лъэпкъ тофхэм татегущыштэгъу берэ кыыхэкъигъ. Узэгурыон, хэкылпэу Ѣылхэм узедя-гупшысэн фау ылтытээ, кэлшакло тофигъохэм зэ-рафхэхуурэр Ѣылэнгъяэм Ѣысэлтэгъу», — къууагъ

Пэрэныкъо Казбек.

Шульгынгъэм ыльтап-пэр гүкэбзагъ. Мэшфэшү Нэдждэт ильэпкъ, республике шульгэгъоу афыриэр тызыхэт лъэхъаным Ѣытэлтэгъу. Игушыяэрэ иошшагъэрэ зэпхыгъэх.

Лъапсэр егъэпты

— Тиеспубликэ лъэпкъ 100-м нахыбэ Ѣэпсэу, — къууагъ Адыгейим лъэпкъ тофхэмкэ, іэклиб къэралхэм ашыпсэурэ ти-лъэпкъэгъухэм адирялэ зэпхынгъэхэмкэ ыкыи къэбар жууцээ имамхэмкэ и Комитет итхаматэу Шъхъэлэхъо Аскэр. — Ха-бзэм икъулыкъушэхэмрэ Адыгэ Хасэмэ зэгурьо-хэу зэдэлэжъэнхэмкэ Мэшфэшү Нэдждэт Ѣыл-кэшшакло фэхъуа. Зэхахъэр АР-м и Парламент адыгаб-зэкэлэпэй апэрэу Ѣылкъуагъ. Адыгэ Республикаем къэралыгъо гъэпсыкъэ зиэр ильэси 100 зэрэхъурэм Ѣылгээгъээ тофхэм Нэдждэт ахэлажъэ, лъэпкъ шіэжьым зыкъыре гээлтийнэ.

— Ильэс 50 фэдизкэ узэкэлэбэжьем, Тыркуем

икъалэу Анкара тыщи-зэулагъ. Аш Ѣуулагъэу тызэнбоджэгъу. — къууагъ тофшланлэу «Дышъэ-псэм» ипащэу, адыгэ іэнэ шыгъэр кызылзүзыхыгъэ Чэтэо Ибрахым. — Лъэпкъ тофхэм тызэфа-щагъ, тызэштэгъупшэрэп. Нэдждэт адыгэ шэн-хабзэу хэлэлэр нэбгырабэм Ѣысэ-афэхъу. Узылтишээ, лъэп-кым, хэгъэгум шу афап-шэе пшоигъоу гупшысэхэм узэлжакъ.

Бэр — псэ. Бэр Ѣэлэф лъэпкъыр лъэпкъеу псэущт, игушыяэхъэр, пшысэхъэр, ордхэр кы-ухумэштых. Н. Мэшфэшум тхильт пчагъэ кыди-гъэкъигъ. Мамыр Ѣылакэм, лъэпкым зиугоижынэм, бзэм, нэмыхкхэм афэгъэхъигъэ тхагъэхэр гум къегущыыкъых. Нэдждэт зэхахъэм ордэд къашилоу, усэхэм къяджэу зэхэтхэх. Дунаим тет адыгэхэм Ѣыл-кэлэпэй альынэы, шлоу Ѣылкъиэр къадхэу шлоигъу. Икъин дээзилтэгъэхэм шъхъащэ афешы, «тхах-шуюгъээпсэу» ареложы.

Ильэпкъ ичыгу кыгъэ-зэжьигъэу зэрэпсэурэм гухъаахо хегъуатэ. Иныб-дэжэгъухэм шъхъэкафу афишияирэ Ѣылэнгъяэм кыштэгэжы. Чыг закъор жын ѩэшынэ. Сыд фэдэ кын, гушуагъо Нэдждэт къеклугъэм, изакью зыкли ылтыгъэгъэп. Зыцыхыпсэурэ чыгур янэм фэдэу егъэлжапэ, тэдэ шылэми аш иджэмакъэ зэхехы. Идэх-гээлээгъэ рэгушо. Опсэу, Нэдждэт! Уимурадхэр Тхъэм кыбдегъэхъух, тигъээзет-еджэхэм ацлэгээ тыпфэ-гушо. Насыышо, бэгъашэ ухуунэу пфэтэо.

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Самбо

Зыр дышъэ

Кыблэм самбэмкэ изэнэкъокъу
Ермэлхъаблэ щизэхашагь.

Ильэс 12 — 14 зыныбжь калэхэр, пшашъехэр апэрэ чыпіләмә афэбэнагъэх. Кыблэм иньжыкъе 500 фэдиз зэлукігъухэм ахэлжьагь.

Адыгэ Республикаем ихэшылыгъэ командэхагъеунэфыкырэ чыпілі 4 кыхыгъ. Хъабэхъу Салбый, кг 59-рэ, Кыблэм дышъэр кыдихыгъ, тренерыр А. Хъабэхъу.

Алыбэрд Муслим, кг 35-рэ, ятлонэрэ чыпілэр кыфагъешьшагь, тренерэр ишацэр Хъ. Гүлэтыжь. Дыдыкъ Алибек, кг 54-рэ, Нэхэе Артур, кг 65-рэ, ящэнэрэ чыпілехэр кахыгъяа. Тренерху Хъ. Гүлэтыжым, А. Нэхэтыжым бэнаклохэр агъасэх.

Хагъеунэфыкырэ чыпілехэр кыдэзыхыгъэх Урысыем икъехү зэнэкъокъухэе 2022-рэ ильэс, мэкьюогъум и 12-м Ермэлхъаблэ щыкюощхэм ахэлжьэштых, — кытиуагь Адыгэ Республикаем самбэмкэ испорт еджаплэ ишацэ, спортымкэ дунэе класс зиэ мастерэу Делэкъо Адам.

Гандбол. Суперлига

«Адыифым» тегъэгугъэ

«Ставрополье» Ставрополь — «АГУ-Адыиф» Мыекъуапэ — 20:19 (9:11).

Шышхъэум и 14-м Ставрополь щизэдешшагъэх.

«АГУ-Адыиф»: къэлэпчэутхэр: Ламзина, Баскакова, ешлаклохэр: Краснокутская — 1, Никулина — 1, Кириллова — 1, Колодяжная — 2, С. Морозова, А. Морозова — 2, А. Кузевалова — 2, Казиханова — 5, Казанджян — 1, Кобл, Кожубекова — 4.

«Ставрополье» къыхэштыгъэхэр: Лунина — 5, Нефедова — 4, Бельчикова — 4.

Суперлигэм щешлэрэ гандбол командэхэу я 9-рэ чыпілэм фэбанхъэрэ Ставрополь щизэлуклахъэх. Апэрэ ешлэгью Мыекъуапэ щыкюлагъэр 20:18-у ахыгъ. Аркыдалтыгээ, теклонигъэр зыхыцтыр язэрэмсигъашээ пшашъехэр зэнэкъокъуяа.

Пчагъэр зэрэлтыкуюатэштыгъэр: 1:2, 5:4, 6:8, 8:10. Я 30-рэ таекыкым 9:11. Ешлэгум иятлонэрэ едзыгъо «Адыифым» дэгьюорицэжьагь — 12:15. Бысымхэр нахыбэрэ апэкілэ кылтыхъеу фежагъэх. Пчагъэр нахыбэ зэрэхурэм тигъэгумэкъыштыгъ — 17:16, 18:16, 19:17. Я 55-рэ таекыкым 20:17, арэущтэй заухыкэ «Ставрополье» я 9-рэ чыпілэр ыхышт.

Зы таекык тешшагъэу Алина Казанджян хъагъэм іэгуар редэ — 20:18. «Адыифир» нахь псынкіеу, дахэу ешлэ. Уахътэр 59:01. Дарья Никулинам ухьумаклох кызээринэки, къялапчээх іэгуар дидзагь — 20:19.

«Ставрополье» ыпэкілэ псынкіеу кылтыгъ, ау пчагъэм хи-

гъэхъон ыльэкыгъэп. Пчагъэр 20:19, уахътэр 59:51. Алина Морозовар къялапчээм зыдаом, къэлэпчээпкыл іэгуар кыгъэлэйтэжьагь, зэлукігъур ахыгъ.

ЕплыкІэхэр

— Зэлукігъур гумэкыгъоу куагъэ, — кытиуагь «Адыифым» итренер шхъялэу, Урысыем изаслуженэ тренерэр Александр Реввэ. — «Адыифир» зэшизэу, зыпкь итэу ешлэн ыльэкырэп. Пчагъэр 15:12-у бысымхэм татекозэ, тапэ ишьыжыгъэх. Опыт тиешлаклохэм ялэп, зэнэкъокъум икъоу зыкыицэшшахынэм фэхъязырхэп, ныбжыкылалох.

А. Реввэ тиешлаклох къялапчээхтэй Дарья

Ламзина, Людмила Баскакова, ешлаклохэр Алина Колодяжная, Диана Казихановар, Алина Морозовар. Ангелина Куцеваловам зэхэшэн іофхэр дэгьюо ыгъээклагъэх. Аш іэгуар аритызэ, типшашъэхэм гъогогуицэ хъагъэм іэгуар радзагь.

«Адыифым» ильэс ешлэгьюр үүхыгъ, суперлигэм я 9-рэ чыпілэр кытиуагь. «Къекюшт ильэс ешлэгум я 7-рэ чыпілэм тигъэбэнэшт, — кытиуагь Александр Реввэ.

Финалныкъор

ЦСКА — «Звезда» — 37:20,
«Ростов-Дон» — «Лада» — 43:30.

Я 5 — 8-рэ

ЧыпІэхэр

«Астраханочка» — «Университет» — 33:26, «Кубань» — «Динамо» — 25:23.

Ятлонэрэ ешлэгьюр жъоныгъуакэм и 17-м яшштых.

Футбол

КІэухым фэкло

Ятлонэрэ купым хэт футбол командэхэм я 30-рэ ешлэгьюр яшштых.

Зэлукігъухэр

«Анжи» — «Алания-2» — 1:0, «Чайка» — «Ку-

бань-Холдинг» — 1:1, «Черноморец» — «Динамо» Ст — 3:0, «Легион» — «Ротор-2» —

3:2, «Биолог» — «Туапсе» — 1:0, «Мэшыкъу» — «Динамо» Мх — 0:2, «Спартак» — «Форме»

— 0:2, «Ессентуки» — СКА — 1:2.

Зичээзуу ешлэгьюр жъоныгъуакэм и 16-м ятлонэрэ купым щизэхашагъэх. Мыекъопе «Зэкъошныгъэр» «Алания-2-м» Владикавказ шылкылагь.

Ильэс ешлэгьюр кіэухым фэкло, апэрэ чыпілехэр зыхыштхэр джыри къэшлэгъуае.

Зэхэзыщагъэр
ыкыдзыгъэ
гъэкырэ:
Адыгэ Республикаем
лъэпкъ Йоффхэмкэ, Иэкыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адьырээ зэлхээмкэ ыкыдзыбар жъугъэм иамалхэмкэ и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зылдышырэ:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къайхырэ А4-къэ заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъэкъэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азығату 1,5-рэ
дэлхээ, шрифтыр
12-м нахь цыкунуу
щытэп. Мы шапхъэхэм
адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием
зэклигъэжээжээ.
E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушыхъятыгъэр:
Урысыем Федерацием
хэутын йоффхэмкэ, тел-
радиокъэтын-
хэмкэ ыкыдзыбар
иэсэлкэ амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыпілэгъэлоры-
шапл, зэраушыхъятыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъятырэ
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкъэмкы
4471
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 884

Хэутынүүзүүлэх
18.00
Зыщаушыхъятыгъэ
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъялээр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъялээм
игуадзэр
Мэцлээкъо
С. А.

Пшъэдэгъыж
зыхырэ секретарыр
Тхъаркъохъ
А. Н.